

16/05/2019

י"א אייר, תשע"ט

הזמנה להגיש הצעה למחקר הערכה למיזם "הורות צעירה בסיכון לילדים בגיל הרך"

הקרן ל"מפעלים מיוחדים", הקרן ל"ילדים ונוער בסיכון" של המוסד לביטוח לאומי בשותפות עם עמותת ידידות טורונטו (להלן: **המזמינים**) מפרסמים קול קורא זה לאיתור צוות מחקר שילווה את מיזם הורות צעירה בסיכון במחקר הערכה כמפורט להלן.
המזמינים לא יישאו במימון הכנת הצעה זו ואינם מתחייבים לקבל הצעה כלשהי.

1. מ ב ו א

קרנות הביטוח הלאומי

קרנות הביטוח הלאומי הן קרנות לפיתוח ומימון שירותים חברתיים ויוזמות חברתיות. הפעילות העיקרית של המוסד לביטוח לאומי מתמקדת בתשלום גמלאות בכסף או בעין לזכאים להן על פי החוק. עם זאת, הגמלאות המשולמות לזכאים אינן מכסות את מגוון הצרכים, ולכן, כדי ליצור השלמה בין תשלום הגמלאות לבין שירותים חברתיים, המוסד לביטוח לאומי מסייע גם בפיתוח שירותים בקהילה במטרה לשפר את רווחתן של אוכלוסיות בסיכון ולהרחיב את מעגל ההזדמנויות שלהן. פעילות זו נעשית באמצעות **קרנות הביטוח הלאומי** (להלן: "הקרנות").

פעילות ייחודית זו של המוסד, נעשית מכוח חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995 באמצעות אגף הקרנות (האגף לפיתוח שירותים). האגף פועל באמצעות חמש קרנות: הקרן לפיתוח שירותים לנכים, קרן סיעוד, הקרן למפעלים מיוחדים, הקרן למימון פעולות בטיחות וגהות בעבודה (מנוף), והקרן לפיתוח שירותים לילדים ובני נוער בסיכון.

הקרן למפעלים מיוחדים

הקרן למפעלים מיוחדים מהווה מעין "חממה ליזמים חברתיים" בתחומי הרווחה. הקרן תומכת ומעודדת פיתוח שירותי רווחה ניסיוניים וחדשניים לקבוצות בסיכון עם צרכים מיוחדים, כגון משפחות בעוני, זקנים בודדים, אנשים עם מוגבלויות, מובטלים ודורשי עבודה, בני משפחה של אוכלוסיות בסיכון, ועוד.

הקרן מעניקה בית חם ליזמים חברתיים המעוניינים לבנות מודלים לפיתוח שירותי רווחה עתידיים לאוכלוסיות בסיכון. הקרן מלווה את היזמים בהמשגת המודלים ומסייעת להם בהגשת הבקשות.

מטרת הקרן היא לפתח מענים ושירותי רווחה חסרים, שבאמצעותם משפרים תפקוד, התמודדויות ואיכות חיים של אזרחים. התוכניות מופעלות באמצעות הגורמים בקהילה.

הקרן פועלת בשלושה ערוצי פעולה: פרסום קולות קוראים לקידום תחומים, נושאים ואוכלוסיות שזוהו על ידה, מיזמים מערכתיים, והטמעת תכניות, כל זאת בדגש על פיתוח שירותי רווחה חדשניים וניסיוניים.

כל הצעה לסיוע נבחנת על ידי הביטוח הלאומי על פי קריטריונים, המעוגנים בתקנון הקרן, והיא טעונה אישור של ועדות המוסד לביטוח לאומי ושל שר הרווחה, העבודה והשירותים החברתיים.

קרן ילדים ונוער בסיכון

הקרן לילדים ונוער בסיכון פועלת החל משנת 2004 לטובת קידום הטיפול בילדים ובני נוער בסיכון, ולפיתוח והטמעת תכניות מערכתיות בתחום.

פעילותה של הקרן מכוונת לפיתוח מענים לילדים ובני נוער הנמצאים בסיכון בשל הזנחה, התעללות, אלימות ופגיעה מינית, לרבות ילדים ובני נוער עוברי חוק, המשתמשים בסמים או החשופים לתנאי חיים מסכנים.

הקרן בעשייתה מהווה זרוע של המוסד לביטוח לאומי, ופועלת להשקעה חברתית בצמצום פערים חברתיים, היחלצות מעוני ושילובם העתידי של ילדים ונוער בסיכון כאזרחים יצרניים ותורמים, נטולי תלות בגמלאות המוסד.

לקרן שיתופי פעולה עם משרד הרווחה והשירותים החברתיים, החינוך, הבריאות, הקליטה, ביטחון פנים ועוד, וכן מיזמים משותפים עם קרנות, ארגונים ציבוריים וארגונים עסקיים.

עמותת ידידות טורונטו

עמותת "ידידות טורונטו" מיסודה של משפחת פרידברג, פועלת בישראל משנת 2007. העמותה מהווה חממה לפיתוח מודלים חדשניים, מקצועיים ואפקטיביים לצמצום פערים בקרב אוכלוסיות מהפריפריה החברתית. העמותה יוזמת שיתופי פעולה עם משרדים ממשלתיים, רשויות מקומיות, ארגוני מגזר שלישי, קהילה עסקית ותורמים מהארץ ומהעולם וזאת במטרה להביא לשינוי ולהטמעה נרחבת של המודלים בציבור בישראל.

תחומי עניין של העמותה:

- ילדים, נוער וצעירים בסיכון
- קידום השכלה והכשרה מקצועית
- חילוף מעוני
- הנגשת טיפול רגשי
- אפיקי הפעולה:
- פיתוח - פיתוח והענקת שרותים ישירים למוטבים
- שינוי מדיניות - שינוי מדיניות לרווחת המוטבים וחיזוק מעמדן
- תמיכות - מתן תמיכות ומענקים לארגונים חברתיים העוסקים בתחומי עניין של הקרן.

2. תיאור המיזם ומטרותיו

רקע

כמיליון צעירים בני 18-25 חיים כיום בישראל, כ-20% מהם הינם צעירים בסיכון. אוכלוסייה זו מאופיינת בחסר של משאבים חומריים, עורף משפחתי חלש, נעדר או פוגעני, חסר במודל חיובי לחיקוי,

קושי בביסוס קשרים בינאישיים מיטביים, חוסר בחיבור לרגשותיהם, הערכה עצמית נמוכה וקושי במימוש זכויותיהם. לרוב הורים צעירים המצויים במצבי סיכון, יינשאו לבני זוג במצב דומה, ותתקיים העברה בין דורית של המצוקה והקושי לדור הבא.

מיזם זה מבקש להשפיע לטובה בקרב אוכלוסייה זו, בשלב החיים של הורות צעירה, בתקופת הזמן הקריטית להתפתחות האדם, והיא תקופת החיים שבין תקופת ההיריון לגיל 3 שנים. בתקופה זו נטבעים באדם יכולותיו, אופיו, ותפיסותיו כלפי העולם הסובב אותו ומערכות היחסים עם המעגל האנושי המקיף אותו, תקופת חיים זו מהווה חלון הזדמנויות התפתחותי אשר השקעה נכונה בו מניבה פירות לכל מעגל החיים ובכוחה של השקעה זו להביא לצמצום פערים התפתחותיים וחברתיים.

תיאור המיזם

מיזם זה הינו פרי של שותפות בין שלוש קרנות- הקרן לילדים ונוער בסיכון, הקרן למפעלים מיוחדים ועמותת ידידות טורונטו, וענינו פיתוח מודלים חדשניים להתערבות בקרב הורים צעירים (בני 18-35 שנים) המצויים במצבי סיכון להם ילדים בגיל הרך, או שהינם בשלבי הריון מתקדמים.

מטרות המיזם

- בנייה וחיזוק מסוגלות הורית בקרב הורים המצויים במצבי סיכון.
- יצירת סביבה הורית אופטימלית להתפתחות תקינה של ילדיהם.
- קידום התפתחות תקינה של הילדים ברמה הקוגניטיבית, הרגשית, החברתית והפיזית.

תיאור הפעילות

התכניות העתידות להיכלל במיזם נבחרות בימים אלו בתהליך מיון ארוך וקפדני, אשר בסופו תבחרנה עד 15 תכניות אשר תפעלנה ברחבי הארץ, במגוון של אוכלוסיות (כללית, חרדית, ערבית, בדואית ועוד) ובפיזור גאוגרפי רחב.

בתכניות יכללו מספר סוגי התערבויות באוכלוסיית היעד- התערבות קהילתית, קבוצתית, אישית ומשפחתית. שיטות ההתערבות תכלולנה בין השאר: קבוצות טיפוליות, הדרכות הורים, טיפולים פרטניים, הרצאות, עבודה דיאדתית, פעילויות הפגה ועוד וזאת במגוון של מודלים אשר הוצעו ע"י הגופים שיבחרו בתהליך המיון. התכניות תפעלנה לתקופה של עד 4 שנים, במקביל, תתקיים למידת עמיתים במהלך תקופת המיזם.

היקף המיזם

המיזם עתיד לכלול עד 15 תכניות בהן תשתתפנה בכל אחת כ-30 משפחות חדשות מידי שנה. בסך הכול יכלול המיזם בין 300-360 משפחות מידי שנה (בהתאם למספר התוכניות שתבחרנה).

פירוט נוסף על המיזם ועל התוכניות וכן סקירת ספרות שנעשתה בנושא ראו [בנספח א'](#), [נספח א'1](#),

[נספח א'2](#)

סטטוס המיזם

בחודשים אלו מתקיים תהליך מיון הבקשות ובחירתן, תהליך זה צפוי להסתיים בחודש יולי. תחילת עבודת השטח של הגופים המפעילים צפויה לרבעון שלישי בשנת 2019.

3. מטרת ההערכה ותפקיד צוות המחקר

ההערכה המחקרית נועדה לסייע בעיצוב מודל הפעלה מיטבי וכן להעריך בכלי מחקר מדעיים את מידת הצלחת התוכנית מבחינת השגת מטרותיה.

על הגוף החוקר להעריך ולמדוד הן את התכניות עצמן, והן את המיזם בכללותו. התכניות יכללו מגוון של אוכלוסיות ודרכי התערבות, כמפורט לעיל, על המחקר להתייחס הן למגוון ולשונות, תוך התייחסות לשפות הרשמיות במדינת ישראל, והן לאתר את הדומה תוך יצירת מדדים משותפים (מדדי ליבה) ושפה אחידה.

תפקידי צוות המחקר

- להכין סקירת ספרות עדכנית שתכלול סקירה על מודלים דומים בארץ ובעולם תוך התייחסות למודלים שנמצאו מוצלחים.
- ללוות את השותפות המקצועית של המיזם הארצי והכללת היבט זה במחקר ההערכה.
- להוות כתובת לייעוץ מקצועי בתחומי הידע הרלוונטיים.
- לסייע למנהלת המיזם ולמנהלי התכניות, ככל שהדבר יידרש, להמשיג את תיאוריית השינוי ולהגדיר תוצאות רצויות ברמת המיזם וברמת התכניות.
- לבנות, בשיתוף מנהלת המיזם ונציגי הקרנות מדדים לבחינת השגת התוצאות הרצויות.
- לסייע בבניית כלי לאיתור ואבחון אוכלוסיית היעד.
- לסייע למנהלת המיזם בהגדרת בסיס נתונים מנהלי אחיד של תכניות המיזם, שיתמוך גם בעבודת המחקר.
- לפתח כלים מתוקפים למדידת תוצאות המיזם אשר יישארו בתכניות וישמשו אותן בהמשך (כגון: שאלונים למדידת התוצאות, כלים לאיתור ומיון אוכלוסיית היעד).
- לזהות נקודות חוזק וחולשה בהקמת המיזם ובהפעלת התוכניות ולהציע רעיונות לשיפור ולסייע בעיצוב מודל הפעלה מיטבי.
- לייצר מסמך של best practices – מודל הפעלה מיטבי.
- לערוך "חקר מקרה" איכותני על מספר משמעותי וממזה של משפחות המשתתפות בתוכניות השונות לקבלת תמונה רחבה על המשפחות ועל התהליך אותו חוו במסגרת התוכנית בה השתתפו במגוון נקודות מבט.

4. מתכונת הערכה

המחקר מתוכנן להימשך 3.5 שנים

המחקר ילווה באופן שוטף על ידי מנהלת המיזם. כמו כן נציג צוות המחקר ישתתף וילווה את וועדת ההיגוי של המיזם אשר תתכנס שלוש פעמים בשנה. בנוסף המחקר ילווה על ידי ועדת מחקר שתתכנס מעת לעת והרכבה המדויק ייקבע בהמשך. צוות המחקר יתבקש לדווח בכתב ובעל פה למזמינים, ולפי העניין גם לוועדת המחקר ולוועדת ההיגוי למיזם. כמו כן יעביר צוות המחקר לוועדת המחקר לעיון והתייחסות מראש את כלי המחקר, דו"חות הביניים והדו"ח הסופי כולל מצגות לפני הפצתם. צוות המחקר יתבקש לתת משוב שוטף למנהלת המיזם.

5. אוכלוסיית המחקר

- משתתפים בתוכניות
- צוות המיזם והשותפים להפעלה
- הקהילה (בעלי עניין / שותפים / רשויות / קהילה מקצועית)

6. תוצרים מבוקשים:

- כלי אבחון ל"הורות בסיכון".
- מסמך המלצות לאפיון מערכת איסוף הנתונים של המיזם.
- דו"ח התקדמות של המחקר כל חצי שנה.
- דו"ח ביניים בסיום כל שנה ומשובים שוטפים על הקורה במיזם בהתאם להתקדמות המיזם ולהתקדמות המחקר.
- דו"ח סופי אינטגרטיבי בסיום המחקר.
- מסמך best practices.
- הצגת המחקר בוועדות היגוי / כנס מטעם המזמין, וכיוצ"ב.

7. מדדי הצלחה

צוות המחקר מתבקש לכלול בהצעתו עקרונות לבניית מדדי הצלחה – כולל מדדי תפוקות ומדדי תוצאות שיתייחסו למטרות המיזם (כפי שפורטו לעיל בסעיף 2) המציעים מתבקשים להציע עקרונות לכל אחד מסוגי המדדים ולהתייחס להיתכנות הביצוע. המדדים עצמם ייבנו בשיתוף פעולה בין צוות המחקר, צוות המיזם ונציגי המזמינים.

8. דרישות מצוות המחקר

תנאי סף

- גיבוש צוות הערכה רב-תחומי עם חוקרים ממספר תחומי מומחיות:

- מומחיות בביצוע מחקר הערכה או מחקר יישומי מסוג אחר המבוסס על איסוף נתונים וניתוחם הן בשיטות כמותיות והן בשיטות איכותניות
- מומחיות בתחום מקצועות הטיפול בצעירים/צעירות בסיכון
- מומחיות בתחום התפתחות הילד/פסיכולוגיה לגיל הרך

כל החוקרים בצוות המוצע צריכים להיות שותפים פעילים באופן משמעותי במחקר.

מומחים שהיקף התקציב עבורם יהיה נמוך – במתכונת ייעוץ, לא יובאו בחשבון לצורך עמידה בתנאי הסף

- כל המומחים יהיו בעלי תואר שני מחקרי (תזה) לפחות
- על הצוות לכלול לפחות חוקר/ת אחד/ת בעל/ת ידע וניסיון בשיטות מחקר, הערכה ומדידה חדשניות ויצירתיות ויכולת ניתוח במגוון מתודולוגיות
- על החוקר/ת הראשית להציג יכולת מוכחת לניהול מחקר בהיקף הנדרש במחקר זה. כולל הנגשת כלי המחקר למגוון שפות ואוכל' מגוונות

הצעת מחקר שתוגש על ידי חוקר/ת המשלב/ת מספר תחומי מומחיות הנדרשים לעיל תתקבל אף היא.

העדפות¹

1. תינתן עדיפות לחוקרים בעלי תואר שלישי
2. תינתן עדיפות לצוות שיכלול חוקרים ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל
3. תינתן עדיפות לצוות מחקר שיש לו ניסיון בהערכה של מיזמים או תכניות בהיקף דומה
4. תינתן עדיפות לצוות שיכלול חוקר בעל התמחות ייחודית בתחום ההורות בסיכון.

9. לוח זמנים למחקר

המציע יגיש, במסגרת הצעתו, לוח זמנים מפורט לחלקי המחקר השונים בהתחשב בלוח הזמנים לפעילות המיזם. המחקר יתחיל מיד לאחר סיום הליך הבחירה של צוות המחקר ואישור הצעתו בהתאם לקול קורא זה וילווה את פעילות המיזם במשך שלוש שנות הפעלתו וחצי שנה נוספת מסיומו. במידה ויחולו עיכובים בלוחות הזמנים של פעילות המיזם ייתכנו עיכובים בהתאמה בלוח הזמנים של המחקר.

¹ ניקוד, כמפורט בנספח ד', יינתן עבור חוקר אחד בלבד בכל התמחות מהמפורטות בסעיף זה

10. תוצרי המחקר ופרסומם

המזמינים שומרים לעצמם את הזכות לפרסם את הדו"ח הסופי במסגרת הפרסומים המקצועיים אותם הם מפיצים. החוקרים הראשיים יהיו/אחראים על הגשת הדו"ח הסופי, מבחינה מקצועית ואישית, הן בצד התוכן והן בצד העריכה הלשונית והצורנית. כל זאת בהתאם לדרישות יחידת הפרסומים של מנהל המחקר בביטוח הלאומי.

לאחר פרסום הממצאים ע"י המזמינים, החוקרים יהיו רשאים להשתמש בנתוני המחקר לפרסום מאמרים בכתבי עת מקצועיים, הצגה בכנסים מדעיים ו/או לצורכי הוראה זאת בתיאום עם נציגי המזמינים ותוך אזכור התוכנית, מקור הנתונים ועצם הפעלתה במימון הביטוח הלאומי ועמותת ידידות טורונטו.

בנוסף, צוות המחקר יתחייב להציג את ממצאי המחקר, מעת לעת, בפני השותפים למיזם ו/או בפני פורום רחב יותר במסגרת ועדת היגוי או בכל פורום אחר שיידרש.

11. תקציב המחקר

תקציב המחקר לא יפחת מ-650,000 ₪ ולא יעלה על 750,000 ₪ כולל תקורות ומע"מ.

12. אופן הגשת הצעת המחקר

הצעת המחקר תוגש מודפסת על גבי הטופס "הצעת מחקר להערכת תכנית באגף הקרנות" המצורף להזמנה זו כנספת ב'.

את ההצעות יש לשלוח בדואר אלקטרוני ובנוסף בארבעה עותקים מודפסים.

בדואר רגיל : אל תמי אליאב, מנהל המחקר והתכנון, המוסד לביטוח לאומי, שד' וייצמן 13, ירושלים 91909.

במסירה אישית: לגב' אלונה חוג'ה או לגב' אביבה ניסים במזכירות קרנות הביטוח הלאומי, רח' דיסקין 9א', קומה 4, ירושלים.

העותק המקוון יישלח לדוא"ל – tamiel@nioi.gov.il ול- hyaminsherki@ff-yt.org

13. אופן בחירת ההצעה

ההצעה תיבדק ע"י ועדת מחקר, שתורכב ע"י המזמינים. בדיקת ההצעות תעשה בהתאם לאמור בסעיף 8 לעיל ולקריטריונים המפורטים בנספת ג' ובנספת ד' ולפי השלבים הבאים:

תנאי סף - בדיקת תנאי סף לצוות המחקר

איכות צוות המחקר - להצעות אשר עמדו בתנאי הסף יינתן ציון לצוות המחקר בהתחשב בהעדפות שפורטו בסעיף 8 לעיל. מפתח הניקוד מצורף כנספת ד'

מרכיב זה יהווה 50% מהציון המשוקלל

איכות ההצעה – הצעות אשר צוות המחקר קיבל בהן ציון של 80% ומעלה יועברו לבדיקת איכותן.

ההצעה תיבחן לפי מפתח הניקוד המצורף **כנספת ג'**

מרכיב זה יהווה 50% מהציון המשוקלל. לתשומת לב המציעים כי 10% מציון איכות ההצעה יינתן להלימה בין הצעת המחיר לאיכותה

ראיון עם צוות המחקר המוצע – הצעות שהציון המשוקלל שלהם יהיה 80 לפחות, יוזמנו לראיון. המזמינים יהיו רשאים להוריד את הציון המשוקלל ל-75 אם לא תהיה אף הצעה שתקבל ציון משוקלל של 80 ומעלה

לראיון יינתן משקל של 30% ולציון המשוקלל של איכות ההצעה ואיכות הצוות יינתן משקל של 70%

אם תהיינה יותר מחמש הצעות שיעמדו בקריטריון האמור בסעיף זה, המזמינים רשאים להזמין לראיון את חמשת המציעים שקיבלו את הציונים המשוקללים הגבוהים ביותר.

המזמינים רשאים לתקן את ציוני האיכות של ההצעות והצוות בהתאם להתרשמותם ולהבהרות שיתקבלו בעת הריאיון.

ההצעה שתקבל את הציון המשוקלל כאמור לעיל, הגבוה ביותר תיבחר.

14. **רשימת מסמכים נלווים שיש לצרף להצעה:**

1. הטופס " הצעת מחקר להערכת תוכנית באגף הקרנות " המצורף להזמנה זו **כנספת ב'**.
2. תעודת המעידה על השכלה האחרונה של כל אחד מהחוקרים המוצעים (או אישור לתואר מהמוסד האקדמי שהעניק אותו).
3. קורות חיים של כל אחד מהחוקרים המוצעים.
4. שלושה תדפיסים מפרסומים של החוקרים המוצעים. על התדפיס צריך להופיע שם הפרסום/כתב העת מועד הפרסום והיכן התפרסם (במקרה של פרסום שלא פורסם בכתב עת) - ניתן לשלוח את המאמרים/פרסומים באופן מקוון בלבד.
5. שלושה ממליצים אליהם ניתן לפנות לקבלת המלצה על עבודת מחקר בהיקף דומה שנערכה על ידי החוקרים המוצעים.
6. כל מסמך רלוונטי שיכול להעיד שהמציע עומד בדרישות ממנו שפורטו בסעיף 8.

15. **המועד האחרון להגשת הצעות**

את הצעת המחקר בצירוף המסמכים הנלווים כאמור בסעיף 14 לעיל, יש להגיש עד לתאריך 10.7.19

באחריות המציעים לוודא כי הצעתם הגיעה במועד.

ראיונות עם המציעים שעמדו בקריטריונים שבסעיף 13 לעיל **יתקיימו ב-22.7.19** המזמינים רשאים לקבוע מועד אחר או נוסף לפי שיקול דעתם הבלעדי.

16. **שאלות הבהרה**

בשאלות ניתן לפנות לתמי אליאב במייל tamiel@nioi.gov.il ו/או לחנה ימין-שרקי, מנהלת המיזם במייל hyaminsherki@ff-yt.org עד לתאריך 17.6.19

17. הערות

1. תבחן יכולתם של החוקרים לפנות את לוח הזמנים שלהם במידה סבירה לטובת השתתפותם במחקר לאורך תקופת המחקר תובא בחשבון, ויש להתייחס לנושא זה בגוף ההצעה.
2. המזמינים רשאים שלא להתחשב כלל בהצעה שהיא בלתי סבירה מבחינת ההיבטים האלה :
 1. מחיר לעומת מהות ההצעה.
 2. תנאי ההצעה.
3. היעדר התייחסות מפורטת לסעיף מסעיפי הזמנה זו, שלדעת המוסד מונע הערכת ההצעה.
3. המזמינים רשאים שלא לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.
4. המזמינים אינם מתחייבים לבצע את כל חלקי המחקר.
5. המזמינים יהיו רשאים להציע לחוקרים שונים לשלב את הצעותיהם.
6. המזמינים רשאים בכל שלב להכניס לתוכנית המחקר שינויים ותוספות, ובכלל זה לצמצם או להרחיב אותה, בתיאום עם החוקר הראשי, והוא מתחייב לבצעם בתוך פרק זמן שייקבע בין הצדדים, ובלבד שהשינויים המתבקשים אינם נוגדים את שיקול דעתו המקצועית של החוקר הראשי.
7. המועד המשוער למתן תשובות הוא חודש וחצי מהמועד האחרון להגשת ההצעות.